

ناماڪ

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions – 28

No. of Printed Pages – 12

SS-23-Sindhi Sah.

سينڌي ساهيتي (SINDHI SAHITYA)

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2021

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

शागिर्दني لاءِ ج़रوري هيدايتو

- (1) शागिर्द सभ खां पहिरीं पहिजे सुवाली पेपर ते रोल नम्बर ज़रूर लिखनि ।
- (2) सभेई सुवाल करण ज़रूरी आहिनि ।
- (3) हरहिक सुवाल जो जवाबु, डिनल जवाबी काँपीअ में लिखिणो आहे ।
- (4) जिनि सुवालनि में जवाब 'या' में पुछिया विया आहिनि उन्हनि जा जवाब गडु लिखिणा आहिनि ।
- (5) सुवाल जो जवाबु लिखण खां अगु सुवाल जो नम्बर ज़रूर लिखो ।
- (6) सुवालनि जे मार्कुनि जी विरहासत हिन तरह आहे ।

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون :

- (1) شاگرد سپ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکن.
- (2) سڀيئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- (3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- (4) جن سوالن ۾ جواب 'يا' ۾ پڇيا ويا آهن انهن جا جواب گڏ لکڻا آهن.
- (5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- (6) سوالن جي مارڪن جي ورهاست هن طرح آهي.

SS-23-Sindhi Sah.

[Turn over

खण्ड	प्रश्नों की संख्या	अंक प्रत्येक प्रश्न	कुल अंक भार
खण्ड-अ (A)	1 (i से x), 2 से 11 = 20	1	20
खण्ड-ब (B)	12 से 19 = 8	2	16
खण्ड-स (C)	20 से 23 = 4	4	16
खण्ड-द (D)	24 से 25 = 2	5	10
खण्ड-य (E)	26 से 28 = 3	6	18

देवनागरी लिपि
खण्ड - 'अ'

1. हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो -

(10)

I. राइ ड्रियाच राजा हो -

- (अ) सखर (ब) उमर कोट
(स) गिरनार (द) थरपारकर

()

II. मुहमद राम वर-वर करे शहर में वेंदो हो -

- (अ) भिर्यनि (ब) मलीर
(स) लाइकाणे (द) शिकारपुर

()

III. 'यरी' कहाणीअ जो लेखक आहे -

- (अ) कीरत ब्राब्राणी (ब) नन्दलाल परसरामाणी
(स) पदम शर्मा (द) हरी हिमथाणी

()

IV. साधू टी.एल. वासवाणी हैदराबाद में स्कूल खोलियो -

- (अ) आदर्श स्कूल (ब) मीरा स्कूल
(स) दयानन्द स्कूल (द) संत कंवरराम स्कूल

()

V. 'गडिजी घारियूं' कविता में संदेश डिनल आहे -

- (अ) प्रेम ऐं मेलाप (ब) नफरत
(स) दहशतगर्दी (द) वेरु करणु

()

VI. 'सिन्धी भाषा' जोड़जक में स्थान पातो -

- (अ) डहीं जून (ब) डहीं जुलाई
(स) डहीं अप्रैल (द) डहीं जनवरी

()

VII. हिन संसार में साधू जन रहनि था -

- (अ) कंवल जे गुल वांगुरु (ब) गुलाब जे गुल वांगुरु
(स) सूरजमुखी जे गुल वांगुरु (द) मोगरे जे गुल वांगुरु

()

VIII. परसराम 'ज़िया' जी गज़ल आहे -

- (अ) ज़िन्दगी (ब) वाझाए त डिसु
(स) सिन्धू सागर (द) हलो

()

IX. 'कूधर' लफ़्ज जी माना आहे -

- (अ) कांइर (ब) वीर
(स) दुश्मन (द) गद्दार

()

X. 'इब्तिदा' लफ़्ज जो ज़िदु आहे -

- (अ) शुरूआत (ब) अनन्त
(स) अदद (द) इन्तहा

()

- हेठि लिखियल टुकिरे खे ध्यान सां पढ़ी सुवालनि जा जवाब लिखो -

हिक मूड़ी अहिड़ी आहे, जंहीं जे डिठे सभिनी समझदार इंसाननि जी दिल बहार थी थिए। उहा मूड़ी जेतिरी वधे, तेतिरी घणो सुखदायक थिए। जेतिरा मूड़ीअ वारा घणा थियनि, तेतिरो घणो मानु पाईनि। हीअ मूड़ी आहे साहित्य-मूड़ी; हिनजो खज्ञानो आहे किताब ऐं रसाला। हिन मूड़ीअ रस्ते इंसान ज्ञात खे फैज़ थो रसे, ज्ञान, ध्यान, कर्म धर्म जो चश्मो थो जारी थिए। हीअ मूड़ी आहे सभिनी तत्वनि जो ततु; धरतीअ वांगुरु पुख्ती, जल वांगुरु निर्मल ऐं तृप्त कंदड़, अग्नीअ वांगुरु रोशन ऐं शक्तीवान, वायुअ वांगुरु प्राणनि जो प्राण ऐं आकाश वांगुरु अलूप ऐं अलेप। दारा ऐं सिकन्दर, विक्रम ऐं नौशेरवान जहिड़नि शाहनि जो, पहलवाननि जो ऐं कारीगरनि जो; पर खुदि अवतारी पुरुषनि जो, को यादगार खड़ो करे सधिजे थो त ह्यो साहित्य जे वसीले। साहित्य मूड़ी या सोनी मूड़ी न ह्यो इंसान ज्ञात जी पकी यादगार ऐं बचाव आहे पर हिकु उहो ब्रिज आहे, जितां वसीअ नज़र फेराए सधिजे ऐं इंसान ज्ञात जे उन्नतीअ ऐं स्थितीअ जी परख करे सधिजे।

2. मथिएं टुकिरे जो सुहिणो सिरो लिखो ।
3. साहित्य मूड़ीअ जो खज्ञानो कहिड़ो आहे ? (1)
4. सभिनी तत्वनि जो ततु छा आहे ? (1)
5. साहित्य जे वसीले छा करे सधिजे थो ? (1)
6. ज़िद लिखो : 'धरती' । (1)
7. 'अलूप' लफ़्ज़ जी माना छा आहे ? (1)
8. इंसान ज्ञात जे उन्नतीअ जी परख कीअ करे सधिजे थी ? (1)

- हेठियनि लफ़्ज़नि मां सही लफ़्ज़ चूडे खाल भरियो -
(सिन्धूअ, अर्पियां, कुर्ब)

9. तनु मनु भाव सां छडे वाद विवाद ।
10. मां तंहिंजो कड़ो, हिक वार खड़िकाए त डिसु। (1)
11. प्रेम जे तासीर खे छड़ियो सागरु करे। (1)

खण्ड 'ब'

- हेठियनि सुवालनि जा जवाब 10-20 लफ़्ज़नि में लिखो -

12. 'यरी' कहाणीअ में कंहिंजो चिट चिटियल आहे ?
13. इष्टदेव 'झूलेलाल' ते जारी थियल टपाल टिकलीअ बाबत ज़ाण डियो। (2)
14. 'ज़ब्बो' एकांकीअ मां असांखे कहिड़ी सिख्या मिले थी ? (2)
15. डाहरसेन स्मारक में कहिड़ियूं - कहिड़ियूं प्रतिमाऊं लगल आहिनि ? (2)
16. सिन्धी उल्हास नगर खे सिन्धू नगर छो चवंदा आहिनि ? (2)
17. रोचीराम बेकरीअ जो नालो कहिड़ो ऐं छो रखियो ? (2)
18. 'प्रेम जो रस्तो अणांगो, मुहिब जी मंज़िल परे' सिट में कवि छा थो चवणु चाहे ? (2)
19. कवि नारायण श्याम डीहं जो पहिरियो ख्वाब कहिंखे कोठियो आहे ? (2)

खण्ड 'स'

20. हवालो समझायो - (4)
 "हाणे हू मकानु विकणणु था चाहिनि ।"
 या
 "तोखे खबर आहे त जेकडहिं कंहिं बि किस्म जो रोगु थीन्दो आहे, त हकीमु खिचणी खाइण
 जी सलाह डीन्दो आहे ।"
21. किशना पंहिंजे डीअनि जूं कहिडियूं खूबियूं बुधायूं ? (4)
 या
 'गिरनार जो गुलु' लोक कथा मुख्तिसर पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो ।
22. हवालो समझायो - (4)
 "सीर में ब्रेडो अथव, सहकार खे मांझी करियो,
 पंहिंजी कशतीअ खे किनारे सां लग्गईदा हलो ।"
 या
 "डिसु पखियुनि जा डांव
 उड्डे हिक् बिए मथां
 कीअ न पवे थी छांव ।"
23. सिन्धु, सागर कीअं बणिजी वेई ? पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो । (4)
 या
 'देश भग्त जो खतु' कविता जो सारु पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो ।

खण्ड 'द'

24. किनि बि पंजनि इस्तलाहनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आणियो - (5)
- (i) बबुरनि खां बेर घरणु
 - (ii) पेट में कूआ डोइणु
 - (iii) टोटा चब्राइणु
 - (iv) दाल न ग्रणु
 - (v) खिखो विखो थियणु
 - (vi) कन भरणु
 - (vii) ईद जो चंडु
 - (viii) बरु मेचणु
 - (ix) पोल पधिरा करणु
 - (x) सांई सांई करणु

25. दोहे जी माना लिखी को मिसाल डियो ।

(5)

या

सोरठो छा खे चइबो आहे ? मिसाल डेई समझायो ।

खण्ड 'य'

26. कंहीं बि हिक विषय ते मज़मून लिखो -

- (i) नौजवान टही ऐं इन्टरनेट ।
- (ii) कोरोना महामारी जो समाज ते असर ।
- (iii) भारतीय नारी ।

27. हैल्य ऑफीसर खे मौसमी बीमारियूं रोकण जो जोगो बंदोबस्त कराइण बाबत दरख्वास्त लिखो ।

(6)

या

तव्हांजे स्कूल में पाणीअ जी टंकीअ जो सफाईअ जो बंदोबस्त कराइण लाइ प्रिंसीपाल खे दरख्वास्त लिखो ।

या

पंहिंजे दोस्त/साहेड़ीअ खे स्कूल में थींदइ सालियाने जलसे जो बयानु कंदे खतु लिखो ।

28. 'अझो' नाँविल में कहिड़ा किरदार आहिनि? तव्हांखे केर पसंद आहे ऐं छो ?

(6)

या

नाँविल जे तत्वनि जे आधार ते 'अझो' नाँविल जी परख करियो ।

या

'अझो' नाँविल जी कहाणी पंहिंजनि लफ़्ज़नि में लिखो ।

عربي لپي
کند ۲۰

1. هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو -

(10)

i. راءِ ڏياڇ راجا هو -

- (ا) سکر (ب) عمرڪوٽ
(ث) گرنار (د) ترياڪر

()

ii. محمد رام ورور ڪري شهر ۾ ويندو هو -

- (ا) پرين (ب) ملير
(ث) لاڙڪاڻي (د) شڪارپور

()

iii. پري ڪهاڻيءَ جو ليکڪ آهي -

- (ا) ڪيرت ٻاٻاڻي (ب) نندلعل پرسراماڻي
(ث) پدم شرما (د) هري همٿاڻي

()

iv. ساڌو ٽي. ايل. واسواڻي حيدرآباد ۾ ڪوليو -

- (ا) آدرش (ب) ميرا
(ث) ديانند (د) سنت ڪنوررام

A

()

v. گڏجي گهاريون ڪوٽا ۾ سنديش ڏنل آهي -

- (ا) پري ۽ ميلاپ (ب) نفرت
(ث) دهشت گردِي (د) وير ڪرڻ

()

vi. 'سنڌي پاشا' جوڙجڪ ۾ استان پاتو -

- (ا) ڏهين جون (ب) ڏهين جولاءِ
(ث) ڏهين اپريل (د) ڏهين جنوري

()

vii. هن سنسار ۾ ساڌو جن رهن ٿا -

- (ا) ڪنول جي گل وانگر (ب) گلاب جي گل وانگر
(ث) سورج مڪيءَ جي گل وانگر (د) موگري جي گل وانگر

()

[Turn over

		viii. پرسرام 'صبا' جي غزل آهي -
(ب) واجهائي ته ڏس	(ا) زندگي	
()	(د) هلو	(ث) سنڌو ساگر
		ix. 'ڪونڌرا' لفظ جي معنيٰ آهي -
(ب) وير	(ا) ڪانئر	
()	(د) غدار	(ث) دشمن
		x. 'ابتدا' لفظ جو ضد آهي -
(ب) اُفتت	(ا) شروعات	
()	(د) انتها	(ث) عدد

• هيٺ لکيل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي ڏنل سوالن جا جواب لکو -

هڪ موڙي اهڙي آهي، جنهن جي ڏني سڀني سمجهدار انسانن جي دل بهار ٿي ٿئي. اها موڙي جيتري وڏي، تيتري گهڻو سکڻاڪ ٿئي. جيترا موڙيءَ وارا گهڻا ٿين تيترو گهڻو مان پائين. هيءَ موڙي آهي ساهتيه موڙي، هن جو خزانو آهي ڪتاب ۽ رسالا هن موڙيءَ رستي انسان ذات کي فيض ٿوري، گيان، ڌيان، ڪرم ڌرم جو چشمو ٿو جاري ٿئي. هيءَ موڙي آهي سڀني تون جو نت، ڌرتيءَ وانگر پختي، جل وانگر نرم ۽ تربيت ڪندڙ، اڳنيءَ وانگر روشن ۽ شڪتياوان، وايوءَ وانگر پراڻن جو پراڻ ۽ آڪاش وانگر الوپ ۽ الپ. دارا ۽ سڪندر وڪرم ۽ نوشيروان جهڙن شاهن جو پهلو انن جو ۽ ڪاريگرن جو، پر خود اوتاري پرشن جو ڪو يادگار ٿو ڪري سگهجي ٿو ته رڳو ساهتيه جي وسيلي. ساهتيه موڙي يا سونپي موڙي نه رڳو انسان ذات جي پڪي يادگار ۽ بچاو آهي پر هڪ اهو برج آهي، جتان وسيع نظر ڦيرائي سگهجي ۽ انسان ذات جي اُنٽيءَ ۽ اسٽنيءَ جي پرڪ ڪري سگهجي.

1. (1) مٿئين ٽڪري جو سُهڻو سرو لکو.
2. (1) ساهتيه موڙيءَ جو خزانو ڪهڙو آهي؟
3. (1) سڀني تون جو نت ڇا آهي؟
4. (1) ساهتيه جي وسيلي ڇا ڪري سگهجي ٿو؟
5. (1) ضد لکو - 'ڌرتي'
6. (1) 'الوپ' لفظ جي معنيٰ ڇا آهي؟
7. (1) انسان ذات جي اُنٽيءَ جي پرڪ ڪيئن ڪري سگهجي ٿي؟

- هيٺين لفظن مان صحيح لفظ چونڊي خال ڀريو -
(سنڌوءَ، ارييان، قرب)

- (1) 9. تن من ڀاو سان ڇڏي واد وواد
- (1) 10. مان تنهنجو ڪڙو هڪ وارٽڪائي ته ڏس.
- (1) 11. پريس جي تاثير کي ڇڏيو ساگر ڪري.

ڪنڊ ڪب

- هيٺين سوالن جا جواب 10-20 لفظن ۾ لکو:

- (2) 12. 'پري' ڪهاڻيءَ ۾ ڪنهنجو ڇت ڇٽيل آهي؟
- (2) 13. اڻت ديو جهوليلال تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪليءَ بابت ڄاڻ ڏيو.
- (2) 14. 'جذبو' ايڪانڪيءَ مان اسانڪي ڪهڙي سکيا ملي ٿي؟
- (2) 15. ڏاهرسين سمارڪ ۾ ڪهڙيون-ڪهڙيون پرٽيماون لڳل آهن؟
- (2) 16. سنڌي اُلهاسنگرڪي سنڌونگر ڇو چوندا آهن؟
- (2) 17. روڇيرام بيڪريءَ جو نالو ڪهڙو ۽ ڇو رکيو؟
- (2) 18. 'پريس جو رستو اٿانگو، محب جي منزل پري' ست ۾ ڪوي ڇا ٿو چوڻ چاهي؟
- (2) 19. ڪوي نارايڻ شيام ڏينهن جو پهريون خواب ڪنهنڪي ڪوٺيو آهي؟

ڪنڊ 'شڪ'

- (4) 20. • حوالو سمجهايو :-
'ڪهاڻي هو مڪان وڪڻڻ ٿا چاهين. ۱
يا

'ڪنوڪي خبر آهي ته جيڪڏهن ڪنهن به قسم جو روڊ ٿيندو آهي حڪيم ڪچڙي کائڻ جي صلاح ڏيندو آهي.'

- (4) 21. • ڪشنا پنهنجي ڏينهن جون ڪهڙيون خوبيون ٻڌايون.
يا

'گر ناز جو گل' لوڪ ڪٿا مختصر پنهنجي لفظن ۾ لکو.

[Turn over

(4)

22. • حوالو سمجھايو :-

”سبر ۾ ٻيڙو اٿو، سهڪار کي مانجهي ڪريو
پنهنجي ڪشتيءَ کي ڪناري سان لڳائيندا هلو.“

يا

”ڏس پکين جا ڏانو

اڏندي هڪ ٻئي مٿان

ڪيئن نه پوي ٿي چانو.“

(4)

23. سنڌو ساگر ڪيئن بڻجي ويئي؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

يا

’ديس ڀڳت جو خطا ڪويتا جو سار پنهنجن لفظن ۾ لکو.

ڪنڊ ’ڌڪ

(5)

24. ڪن به پنجن اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو.

(i) ٻهرن کان ٻيڙهه

(ii) پيٽ ۾ ڪوئا ڊوڙڙ

(iii) ٽوٽا چٽاڻ

(iv) ڊال نه ڀرڻ

(v) ڪو وکو ٿيڻ

(vi) ڪن ڀرڻ

(vii) عيد جو چنڊ

(viii) بزميچڻ

(ix) پول پڌرا ڪرڻ

(x) سائين سائين ڪرڻ

- (5) 25. دوهي جي معنيٰ لکي ڪو مثال ڏيو.
يا
سورنو چاڪي چٽبو آهي مثال ڏيئي سمجهايو.

ڪنڊ 'ي' ک

- (6) 26. ڪنهن به هڪ و شيه تي مضمون لکو -
(i) نوڄوان ٿهي ۽ انٽرنيٽ
(ii) ڪورونا مهاماري جو سماج تي اثر
(iii) پارٽيه ناري

- (6) 27. هيلٿ آفيسر کي مؤسسي بيماريون روڪڻ جوڳو بندوبست ڪرائڻ بابت درخواست لکو.
يا
توهانجي ۾ پاڻيءَ جي ٽنڪيءَ جي صفائيءَ جو بندوبست ڪرائڻ لاءِ پرنسپال کي
درخواست لکو.

يا
پنهنجي دوست / ساهيڙيءَ کي ۾ ٽيندڙ سالياني جلبي جو بيان ڪندي خط لکو.

- (6) 28. 'اجهو' ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن، توهان کي ڪير پسند آهي ۽ ڇو؟
يا
ناول جي ٽن جي آڌار تي 'اجهو' ناول جي پرک ڪريو.
يا
'اجهو' ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکو.

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

DO NOT WRITE ANYTHING HERE
OFFICE COPY

